

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: VN/13862/2022 MMM:n lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta

Satakunnan ELY-keskus kiittää lausuntomahdollisuudesta ja antaa hallituksen esityksestä seuraavan lausunnon:

5§ Tuen saaja

Ojitusyhteisöjen kohdalla tulisi huolellisesti tarkastella vielä sitä, mitä käytännössä aiheuttaa edellytys tuen myöntämisestä ainoastaan maatalousyrittäjille. Samoin avoimeksi jää vielä se, miten voidaan yhteensovittaa muut tukimuodot, joita muiden kuin maatalousyrittäjien olisi mahdollista saada ao. toimenpiteisiin. Kyse on kuitenkin käytännön tasolla aina yhdestä ja samasta hankekokonaisuudesta, joka kohdistuu kaikkiin osakkaisiin eikä tosiasiallisesti tämän lain perusteella myönnettävän tuen vaikutusta voida rajata vain maatalousyrittäjiin. Lähtökohtaisesti maanomistajat ovat olleet ojitusyhteisöjen jäseniä ja heistä moni on vuokrannut pellon pois. Ojitusyhteisön kulut on myös pääsääntöisesti hoitanut maanomistaja eikä niitä ole vuokralaiselle käännetty.

6§ Nuoren viljelijän aloitustuki

Nykyisiä menetelmiä (avustus ja korkotukilaina) nuoren viljelijän tukemisesta pidetään sinällään riittävinä ja toimivina. Valtiontakauksen myöntäminen tulisi kohdistaa vain erityisillä perusteilla sitä tarvitseville.

13§ Tuettavaa toimenpidettä koskevat edellytykset

Yhteisen ojitusinvestoinnin toteuttamisella saatavan hyödyn on esityksen mukaan kohdistuttava maatalousmaahan. Todellisuudessa ojitushankkeesta hyötyvät kuitenkin kaikki valuma-alueen kiinteistöt ja alueella on myös muutakin kuin maatalousmaata. Esitämme toiseen momenttiin seuraavaa lisäystä: *”...saatavan hyödyn kohdistuttava **pääasiassa** maatalousmaahan...”* Lisäys tukisi käytännön tukimahdollisuuksia ojitusyhteisöille ja sujuvoittaisi päätöksentekoa.

14 a ja b§ Kaksoisrahoituksen kieltö ja tuen myöntämisen rajoitukset

Esitetyt lisäykset ovat tarpeellisia ja kannatettavia.

15§ Tuettavien toimenpiteiden valinta

Esitämme, että ojitusinvestoinneille laaditaan omat, maatilan investointituesta erilliset, valintaperusteet. Tuki-hakemusten arvioinnissa ja valinnassa tarkoituksenmukaista on arvioida ojitusinvestoinnin kokonaisuutta ja sen vaikutuksia sekä toteuttamismahdollisuuksia. Toisin kuin maatalousyrittäjien yhteenliittymien hakemissa investointihankkeissa, ojitusyhteisöjen yksittäisten maanomistajien liiketoiminnan arviointi ei palvele hankkeen kokonaisuuden ja vaikuttavuuden arviointia. Ojitusinvestointi palvelee parhaimmillaan kaikkia hyödynsaajiaan ja ympäristöä.

28.6.2022

19§ Toimenpiteen toteutusaika

Toisessa momentissa esitetty mahdollisuus ottaa myöhästynyt hakemus käsittelyyn on kannatettava. Lain perusteissa mainittu muutaman viikon myöhästymisen on myös käytännöllinen ja palvelee tarkoitusta. Lain toimeenpanon tueksi tarvittaisiin Hyrrä-tietojärjestelmään ehdottomasti järjestelmä, joka automaattisesti muistuttaa hakijaa määräajan päättymisestä

20§ Tuen käyttöä koskevat ehdot

Lupamenettelyn poistaminen antaa joissain tilanteissa varmasti tarvittavaa joustoa tuettujen investointien edelleen luovuttamiselle ja poistaa siten tarpeettomia harkintoja takaisinperinnöistä. On kuitenkin odotettavissa, että asiakkaat edelleen pääsääntöisesti hakevat ELY-keskukselta vahvistusta sille, että investoinnin luovutus on sallittua. Tätä tukemaan tulisi tietojärjestelmään saada mahdollisuus tehdä asiasta merkintöjä. Ensimmäisen momentin lisäys on kuitenkin tekstinä vaikeaselkoinen ja sen sisältöä tulisi tarkentaa, jotta asia olisi yksiselitteinen ja selkeä tulkittava sekä hallinnolle että asiakkaille.

29 § Tuen hakeminen

Toisessa momentissa annettava mahdollisuus tuen hakemisesta muutoin kuin sähköisessä järjestelmässä pahimmillaan palauttaa käytäntöön kuluvan ohjelmakauden sekamuotoisen järjestelmän. Momentti tulisi joko poistaa tai sen sanamuotoa kiristettävä siten, että sitä voitaisiin käyttää ainoastaan erittäin perustelluissa poikkeustapauksissa. Esitetty muotoilu ja lain perustelut antaisivat Ruokavirastolle käytännössä hyvin laajat mahdollisuudet paperisen haun mahdollistamiseksi, mikä taas ei palvele tavoitetta sähköisestä asioinnista. Vastavaa muutos tulisi tehdä myös 36 §

35 § Avustusmuotoisen aloitustuen maksaminen

Esitetty muutos nykyiseen käytäntöön on kannatettava

46 § Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Esityksen mukaan takaisinperinnässä otetaan huomioon kulunut pysyvyysaika vain niissä tapauksissa, joissa tuen kohteena ollut omaisuus on luovutettu. Tämä on suppeampi tulkinta kuin aiemmin, jolloin esimerkiksi toiminnan lopettamisessakin on voitu suhteuttaa kulunutta pysyvyysaikaa. Esitetty muotoilu voisi aiheuttaa esimerkiksi tilanteen, jossa tuetun toiminnan lopettaminen pysyvyysaikana eikä jatkajaa ole eikä tule) aiheuttaa koko tuen takaisinperinnän, vaikka pysyvyysajasta olisi jäänyt vain muutama viikko vajaaksi. Esitämme ao. kohdan uudelleenarviointia ja muotoilua siten, ettei se johda kohtuuttomiin tilanteisiin eikä kiristä nykyisiä käytäntöjä

Muilta osin Satakunnan ELY-keskuksella ei ole lakiesityksestä erityistä huomautettavaa tai kommentoitavaa.

Porissa 28.6.2022

Yksikön päällikkö

Timo Pukkila